

Udtalelse til generel beredskabsplan

Kommune: Ishøj

Titel: Beredskabsplan, Ishøj kommune 2018

Udkast/vedtaget plan: Udkast

Anledning til revision: Beredskabslovens § 25

Planperiode: 2018-2021

Planens dato: Planlagt vedtaget 4. december 2018

Dato for modtagelse: 31. oktober 2018

Dato for gennemgang: 19. november 2018

BRS sagsnr.: 2018/002558

BRS sagsbehandler: MKV

1. Udtalelse

Beredskabsstyrelsen vurderer generelt, at Ishøj Kommunes beredskabsplan fremstår som velovervejet, grundig, strategisk forankret og handlingsorienteret. Planen indeholder gode beskrivelser af kommunens krisestyringsorganisation samt varetagelsen af krisestyrelsens kerneopgaver. Planen kan dermed også udgøre en velegnet overordnet ramme for kommunens delplaner, instrukser, skabeloner, indsatsplaner m.v.

2. Eksempler på god praksis

- Planen er veldisponeret og skrevet i et lettilgængeligt sprog. Grafiske elementer og en god bilagssamling bidrager til at gøre planen overskuelig og let at navigere i.
- Planen kommer godt rundt om de generelle kerneopgaver i krisestyrelsen samt mere konkrete opgaver for krisestyrelsstaben og støttefunktionerne.
- Strategisk forankring ses flere steder i planen, bl.a. ved at både borgmester, kommunaldirektør og øvrige direktører er faste medlemmer af krisestyrelsstaben.
- Udover strategisk forankring vidner Forordet, om at planen bygger på bred medarbejderinddragelse på tværs af kommunens centre og et solidt planlægningsgrundlag. Forudsætningen (side 5) om, *"at alle medarbejdere skal have et overordnet kendskab til beredskabsplanen og et detaljeret kendskab til de områder, hvor netop deres ekspertise er påkrævet i en krisesituation"* signalerer samtidig vægt på, at planen ikke blot skal være bredt tilgængelig, men læst og forstået. Den strategiske forankring og brede chef-og medarbejderinddragelse understøttes ligeledes af, at planen suppleres af en beredskabspolitik.
- Østsjællands Beredskab forpligtelser overfor Ishøj Kommune specificeres; dels mht. koordinering, ajourføring, afprøvning og evaluering af den generelle beredskabsplan; dels mht. opgaveløsning i akutte situationer, herunder konkrete bidrag til Ishøj Kommunes krisestyrelse fra beredskabsdirektøren og øvrigt personale fra Østsjællands Beredskab. Beredskabsstyrelsen antager, at der foreligger aftaler herom.

3. Forslag til forbedringer

- Gennem hele planen, inkl. bilagene, veksles der hyppigt mellem betegnelserne "krisestyrelsstaben" og "krisestaben". Det anbefales at vælge én af disse betegnelser og bruge den konsekvent.
- På side 5 i forordet, linje 2-3 står der *"[...] voldsomme trafikuheld på S-togs eller vejnettet er hændelser, som kan ske i enhver dansk kommune."* Det anbefales at slette *"på S-togs eller vejnettet"* fra sætningen, eftersom der ikke kører S-tog i alle danske kommuner.

- På side 6 i afsnit 1 og øverst på side 7 refereres der til sundhedsberedskabsplanen, strandrensningsplanen og klimatilpasningsplanen. I tillæg til disse tre planer anbefales det at nævne planen for den risiko-baserede dimensionering af redningsberedskabet.
- På side 6 i afsnit 1.1. om "*Planens centrale præmisser*" gengives ordlyden af det, som Beredskabsstyrelsen kalder "handlingsprincippet". Det kan overvejes at supplere med andre af i alt syv principper for god beredskabsplanlægning og krisestyring, fx vha. følgende ordlyd, som er tilpasset til kommuner med inspiration fra National Beredskabsplan (2018) og Retningslinjer for Krisestyring (2017, findes på brs.dk):
 - Sektoransvarsprincippet: Den enhed, der har ansvaret for en opgave til dagligt bevarer ansvaret for opgaven i en krisesituation.
 - Lighedsprincippet: De procedurer og ansvarsforhold, der anvendes i dagligdagen, anvendes i videst muligt omfang også i krisestyningen
 - Nærhedsprincippet: Beredskabsopgaverne bør løses så tæt på borgerne som muligt og dermed på det lavest egnede, relevante organisatoriske niveau.
 - Samarbejdsprincippet: Kommunen har et selvstændigt ansvar for at samarbejde og koordinere med andre myndigheder og organisationer, både vedrørende beredskabsplanlægning og krisestyring.
 - Handlingsprincippet: I en situation med uklare eller ufuldstændige informationer er det mere hensigtsmæssigt at etablere et for højt beredskab end et for lavt beredskab. Samtidig skal der hurtigt kunne ændres på beredskabet i nedadgående retning for at undgå ressourcespild.
 - Flexibilitetsprincippet: Kommunens virke og arbejde i tværgående krisestyingsfora kan og bør tilpasses den konkrete situation.
 - Retningsprincippet: Kommunens handlinger under en krise styres med udgangspunkt i klare strategiske hensigter. De strategiske hensigter sætter den overordnede retning af indsatsen og angiver, hvad kommunerne samlet set ønsker at opnå med krisestyningen.
- På side 8 i afsnit 2.1. står der: "*Ishøj Kommune kan med fordel udsende repræsentant for kommunen til tværgående stabe m.v.*" Dette anbefales uddybet, så det fremgår tydeligere, hvordan kommunen planlægger at lade sig repræsentere i den lokale beredskabsstab (LBS) på henholdsvis strategisk og operationelt niveau, samt hvilke beføjelser repræsentanter vil være tildelt. En kort ordlyd herom kan med fordel gentages på side 13 i afsnit 2.12., hvor tre opgaver for repræsentanten i LBS beskrives. En sætning om udsendelse af repræsentant(er) til LBS vil fx også passe godt ind på side 10 midterst umiddelbart før eller efter sætningen: "*Repræsentanter fra eksterne myndigheder f.eks. politiet kan indgå i krisestaben.*"
- På side 8 i afsnit 2.1. og igen nederst på side 9 oplistes krisestyingsstabens faste medlemmer. Det kan her overvejes a) at bruge samme ordlyd, så der ikke kan herske tvivl om personkredsen, samt 2) om en kommunikationsansvarlig chef bør indgå som fast medlem, hvilket Beredskabsstyrelsen generelt anbefaler for krisestabe. Det bemærkes i denne sammenhæng også, at der på side 18 i afsnit 5.3. står, at "*En medarbejder fra kommunikation repræsenterer KKT i den overordnede krisestab.*" Tilsvarende er "*Presseansvarlig**" placeret i krisestaben (bord 1) frem for i støttefunktionerne (bord 2) på side 22 i bilag 2.
- På side 8 i afsnit 2.2., punktlisten kan forkortelserne (LBS) og (NOST) evt. indsættes efter titlerne "*den lokale beredskabsstab*" og "*den national operative stab*".
- På side 9 introduceres to "*aktiveringsniveauer*", henholdsvis: "*1: Varsling af direktionen*" og "*2: Indkaldelse af den samlede krisestab*". På side 11 introduceres der efterfølgende to "*beredskabsniveauer*", henholdsvis: "*Beredskabsniveau 1 – svarer til delvist aktiveret beredskabsniveau*" og "*Beredskabsniveau 2 – svarer til fuldt aktiveret beredskabsniveau*". Terminologien for disse i alt fire niveauer kan imidlertid virke en smule forvirrende og anvendes heller ikke konsistent gennem hele planen. For at lette forståel-

sen, kan det fx overvejes a) at erstatte betegnelsen *”aktiveringsniveau”* med *”aktiveringstrin”* samt b) fjerne de ordforklarende *”[...] - svarer til [...]”* fra beredskabsniveauernes titler. Alternativt kan det overvejes at erstatte alt det ovennævnte med tre aktiveringstrin benævnt *”Trin 1: Informationsberedskab, Trin 2: Stabsberedskab og Trin 3: Operationsberedskab”*. Disse tre aktiveringstrin benyttes både i det nationale krisestyringsystems tværgående stabe (NOST og LBS) og i mange individuelle statslige, regionale og kommunale myndigheder. Det kan samtidig indvendes, at betegnelsen *”beredskabsniveau”* ikke fremgår i fx National Beredskabsplan, NOST Hovedplan eller Retningslinjer for Indsatsledelse (REFIL).

- Hvis ovenstående ændring gennemføres, kræver det et antal konsekvensrettelser – primært på side 9-10, side 21 i bilag 1 og side 27 i bilag 7, men også enkelte andre steder (fx side 8, afsnit 2.1, hvor *”fuldt etableret beredskab”* i så fald bør erstattes med *”operationsberedskab”*.) Hvis ændringen ikke gennemføres, anbefales også justeringer. Fx kan der på side 9, øverste punktliste efter punkt 2: *”på hvilket aktiveringsniveau (se nedenstående tabel)”* tilføjes et nyt punkt 3 med ordlyden: *”På hvilket beredskabsniveau (se side 10)”*. Punkt 4: *”Med hvilke medlemmer og støttefunktioner”* bør i så fald nok også slettes, eftersom ordlyden står i kontrast til aktiveringsniveau 2’s titel: *”Indkaldelse af den samlede krisestab”*.
- På side 10, midterst står der *”[...] herunder information til borgerne og pressen bilag 7”*. Det bør ændres, eftersom bilag 7 kun indeholder skabelonen for Ishøjs Kommunes samlede situationsbillede.
- På side 10, nederst står at dagsorden for stabsmøder fremgår af bilag 5. Det bør rettes til *”bilag 4 og ”5”*.
- På side 11, første linje skal referencen til *”et nationalt beredskabsniveau”* udgå, eftersom National Beredskabsplan ikke længere opererer med denne betegnelse. Sætningen i de øverste to linjer kan enten helt udgå eller omformuleres, fx til *”Uanset hvilket aktiveringstrin, der er fastsat i det nationale krisestyringsystems tværgående stabe, kan Ishøj Kommune iværksætte en række beredskabsforanstaltninger for at opretholde et forsvarligt beredskab i en lokal, national eller international beredskabssituation.”*
- På side 11 i afsnit 2.4, punkt 1 (og flere andre steder i planen) kan det med fordel tydeliggøres, at der med *”Vagtcentralen”* menes Vagtcentralen ved Østsjællands Beredskab. Dette særligt eftersom der nederst på side 14 også refereres til *”Kommunens døgnbemandede vagtcentral: Jysk Kontrolcentral [...]”*.
- På side 12 i afsnit 2.6 om *”Krisestyringsstabens støttefunktioner”* kan det overvejes at gengive titlerne på de konkrete støttefunktioner, evt. i overskriftsform og som underopdeling for afsnittets indhold, samt at indsætte henvisninger til bilag 2 på side 22 og til bilag 9 på side 29.
- På side 12 i afsnit 2.8 står der, at *”Østsjællands Beredskab har det overordnede ansvar for at udarbejde Ishøj Kommunes situationsbillede (se bilag 7). De nærmere procedurer vedrørende håndtering af informationer om krisen fremgår af kapitel 2.”* Her bør *”kapitel 2”* rettes til *”kapitel 3”*. Oplysningen om, at det er Østsjællands Beredskab som udarbejder situationsbilledet, er desuden så væsentlig, at den anbefales indskrevet i kapitel 3, afsnit 3.11. på side 15 eller 16.
- På side 12 i afsnit 2.9., punktlistens nr. 3 bør ordet *”biblioteker”* evt. føres ned som selvstændigt punkt, eftersom biblioteker næppe kan betragtes som *”lokale medier”*. I punkt nr. 5 bør *”politiets radiovogne”* evt. rettes til *”politiets højtalervogne”*. I afsnittets sidste linje bør *”kapitel 4”* rettes til *”kapitel 5”*.
- På side 19 i afsnit 6.1 er der ikke brødtekst med eksempler på delplaner, instrukser og skabeloner.
- På side 21 i Bilag 1, første linje anbefales det at ændre formuleringen *”Beslutningen [...] træffes af formanden eller næstformanden for beredskabskommissionen, Beredskabsdirektøren [...]”* til *”Beslutningen [...] træffes af Borgmesteren, et af Ishøj Kommunes direktionsmedlemmer, Beredskabsdirektøren [...]”*. I tjeklisten lidt længere nede på siden anbefales det at erstatte *”□ Formanden eller næstformanden for beredskabskommissionen”* med *”□ Borgmesteren”*

- På side 22 i Bilag 2 anbefales det at ensrette titlerne på støttefunktionerne med de titler, som fremgår på side 29 i bilag 9 (eller vice versa).
- På side 24 i Bilag 4, under dagsordenspunkt nr. 5. anbefales det at indskrive "Fastlæggelsen af stabens aktiveringstrin (og evt. også stabens "beredskabsniveau", alt efter om ovenstående anbefaling følges).
- På side 24 i Bilag 4 kan det foreslås at indsætte et nyt punkt med titlen "Hvad er Ishøj Kommunes strategiske mål for indsatsen" umiddelbart før det nuværende punkt 4: "Hvad er Ishøj Kommunes opgaver". Dette foreslås mhp. at understøtte en strategisk "situation-retning-handling" tilgang til stabens virke.
- På side 27 i Bilag 7 kan punkt 4 "*Trusselsvurdering (fastsættes og vurderes af efterretningstjenesterne)*" evt. erstattes med "Trusselsvurdering (fastsættes og vurderes af politiet eller efterretningstjenesterne)."
- På side 27 i Bilag 7 skal referencen i punkt 5 til "*National Beredskabsplan*" slettes, eftersom National Beredskabsplan ikke (længere) opererer med "beredskabsniveauer", men derimod alene aktiveringstrinene Informations-, Stabs- og Operationsberedskab. Betegnelserne i teksten under punkt 5-overskriften bør ligeledes tilrettes, da disse hverken svarer til de, som bruges tidligere i Ishøj Kommunes egen plan (bl.a. side 9-10 og 21) eller i National Beredskabsplan.
- På side 28 anbefales Bilag 8 enten slettet eller tilrettet. Sletning kan overvejes, eftersom bilaget i højere grad lister kategorier af mulige samarbejdspartnere frem for navngivne aktører. Ved tilretning bør "*International Operativ Stab*" udgå (ikke relevant kommunal partner); "*www.kriseinfo.dk*" skal udgå (blev nedlagt for mange år siden); "*Embedslægeinstitutionen*" (nedlagt) skal ændres til "Læger fra Styrelsen for Patientsikkerhed"; og "*Internationale samarbejdspartnere (EU, FN, NATO m.v.) Bilag 8*" kan udgå. Andre aktører kan i så fald overvejes tilføjet. Et muligt eksempel kunne være Center for Cybersikkerhed.
- På side 29 i Bilag 9 anbefales det at beskrive funktionen "Situationsbillede" under en overskrift.
- På side 30 i Bilag 10, øverste højre kasse skal "*Instruks – Bilag 11*" rettes til "Instruks - Bilag 10"
- Flere steder i planen (fx side 6, 12 og 16) er brødtekst markeret med fed skrifttype på samme vis som overskrifterne. Det antages at være en fejl og anbefales rettet.
- Der bør indsættes e-mail adresser, telefonnumre, bilagsnumre mv. mange steder markeret med "x'er".

Beredskabsstyrelsen har ikke yderligere bemærkninger. Hvis der er behov for, at vi uddyber tilbagemeldingen, træffer vi gerne en konkret aftale. Det understreges, at eventuel implementering af Beredskabsstyrelsens anbefalinger udelukkende sker på frivillig basis og på Ishøj Kommunes eget initiativ.

Med venlig hilsen

Morten Kruckow Velling, Specialkonsulent
Beredskabsstyrelsen, Krisestyring (KRI)